

Usnesení

Krajský soud v Hradci Králové projednal ve veřejném zasedání konaném dne 15. března 2022 **odvolání obžalovaného** [REDAKCE], **narozeného** [REDAKCE] ve [REDAKCE], trvale bytem [REDAKCE], okres [REDAKCE], proti rozsudku Okresního soudu v Trutnově ze dne 10. 1. 2022, číslo jednací 4 T 144/2021-161, a rozhodl

takto:

Odvolání obžalovaného se podle § 256 trestního řádu **zamítá**.

Odůvodnění:

1. Napadeným rozsudkem byl obžalovaný [REDAKCE] [REDAKCE] uznán vinným přečinem neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 1 tr. zákoníku, jehož se měl dle zjištění okresního soudu dopustit tím, že v přesně nezjištěné době od 17:00 hod. dne [REDAKCE] 2021 do 19:00 hod. dne [REDAKCE] 2021 ve [REDAKCE], okres [REDAKCE], v místě svého trvalého bydliště v ulici [REDAKCE], v podnapilém stavu, kdy mu bylo dechovou zkouškou provedenou dne [REDAKCE] 2021 v 20:05 hodin naměřena hodnota 2,05 promile alkoholu v dechu, ve společně obývaném bytě neposkytl své matce [REDAKCE], nar. [REDAKCE], potřebnou pomoc, byť její poskytnutí pro něj ani nikoho jiného nepředstavovalo žádné riziko, kdy konkrétně nechal svoji matku vědomě po blíže nezjištěnou dobu ležet nahou po pádu na podlaze v obývacím pokoji, aniž jí poskytl první pomoc a přivolal lékařskou pomoc, přestože sama nebyla schopna se z podlahy zvednout a vykazovala známky závažnějšího poranění horní pravé paže, v důsledku čehož se tak dostala do stavu přímého ohrožení života, kdy po převozu do [REDAKCE] nemocnice, a.s. ve [REDAKCE] byla u ní diagnostikována zlomenina horního konce pažní kosti, výrazná dehydratace a celkové prochlazení organismu, načež dne [REDAKCE] 2021 zemřela, kdy jako bezprostřední příčina úmrtí bylo stanoveno kardiopulmonální selhání, přičemž smrt nastala v souvislosti s pokročilými závažnými chorobnými změnami, kdy utržený tupý úraz pravé paže se vznikem tříštivé zlomeniny pravé pažní kosti a významnou krevní ztrátou do okolních měkkých tkání a celkové prochlazení organismu mohly přispět k celkovému zhoršení stavu poškozené a urychlit nástup její smrti.
2. Za toto jednání mu byl okresním soudem uložen nepodmíněný trest odnětí svobody v trvání dvou let, pro jehož výkon byl podle § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku zařazen do věznice s ostrahou. Dále mu bylo podle § 99 odst. 2 písm. b), odst. 4 tr. zákoníku uloženo ochranné léčení protialkoholní ústavní.
3. Proti rozsudku podal včasné odvolání obžalovaný. V rámci podaného odvolání obžalovaný uvedl, že v dané situaci dělal, co mohl a čeho byl schopen. Popsal průběh předmětného dne s tím, že dopoledne odjel autobusem na nákup. Když se odpoledne vrátil, našel matku ležet na zemi. Na koberci byly poválené věci, stůl měl vadné dvě nohy, některé věci byly rozházeny dříve. Matku se snažil zvednout, ale nešlo to. Snažil se jí najít pomoc, ale na nikoho se nedozvonil. Nemohl volat, protože měl vybitý telefon. Peníze nepropil, platil nájem, vyúčtování i nedoplatky. Nikdy nebyl agresivní, nikdy matku neuhodil. Chce pracovat,

je veden na úřadu práce, na nákupy chodí třikrát týdně. Sestra s přítelem se starala málo. Dále uvedl, že červená voda byla minerálka, kterou matka ráda pila. On nepořádek nedělal, ona občas rozházela věci ze stolku a ráno o tom ani nevěděla. Na časté pití alkoholu on neměl ani peníze, chodí na ambulantní léčení, vše dodržuje. Teplota v pokoji byla vždy alespoň 25 stupňů. Opilý nebyl. Jestli nějak pochybil, je mu to líto. Závěrem prosí o zproštění viny.

4. K nařízenému veřejnému zasedání se obžalovaný nedostavil. Prostřednictvím telefonického hovoru se v den jednání bezprostředně před jednáním omluvil a požádal o odročení jednání s tím, že je po úrazu z minulého měsíce zesláblý, motá se mu hlava a jde k praktickému lékaři. Protože obžalovaný svoji žádost nijak nedoložil a ani nesdělil, k jakému konkrétnímu lékaři a s jakými problémy míří, nemohl soud omluvu obžalovaného blíže ověřit, zejména co se týká otázky nutnosti a neodkladnosti. Jeho žádost o odročení veřejného zasedání byla proto posouzena jako nedostatečná s tím, že veřejné zasedání odročeno nebylo.
5. Při veřejném zasedání státní zástupce při veřejném zasedání označil napadený rozsudek jako správný ve všech výrocích, uložený trest shledává přiměřený a navrhuje odvolání obžalovaného zamítnout jako nedůvodné.
6. Podle § 254 odst. 1 tr. řádu, nezamítne-li nebo neodmítne-li odvolací soud odvolání podle § 253 tr. řádu, přezkoumá zákonnost a odůvodněnost jen těch oddělitelných výroků rozsudku, proti nimž bylo podáno odvolání, i správnost postupu řízení, které jim předcházelo, a to z hlediska vytýkaných vad. K vadám, které nejsou odvoláním vytýkány, odvolací soud přihlíží, jen pokud mají vliv na správnost výroků, proti nimž bylo podáno odvolání. Podle § 254 odst. 2 tr. řádu mají-li však vytýkané vady svůj původ v jiném výroku než v tom, proti němuž bylo podáno odvolání, přezkoumá odvolací soud i správnost takového výroku, na který v odvolání napadený výrok navazuje, jestliže oprávněná osoba proti němu mohla podat odvolání.
7. Napadený rozsudek vzešel z řízení, v němž bylo postupováno podle trestního řádu a v němž nedošlo k žádným podstatným vadám, zejména pokud by mohly mít vliv na objasnění věci nebo na možnost uplatnění práva obhajoby. Orgány přípravného řízení i okresní soud respektovaly ustanovení zajišťující právo na obhajobu obžalovaného, jakož i ustanovení směřující k objasnění věci a upravující realizaci jednotlivých důkazů. V rámci hlavního líčení pak soud provedl všechny důkazy nutné pro zjištění skutkového stavu věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a to v rozsahu, který je nutný pro jeho rozhodnutí, tedy tak, jak mu ukládá ustanovení § 2 odst. 5 tr. řádu. Provedené důkazy poté soud velmi podrobně a pečlivě hodnotil podle svého vnitřního přesvědčení založeného na posouzení všech okolností případu jednotlivě i ve vzájemných souvislostech, jak mu to ukládá ustanovení § 2 odst. 6 tr. řádu. Nebylo zjištěno, že by se v hodnocení důkazů dopustil nějakých nesprávností, např. že by některý důkaz nebo významnou skutečnost pominul, hodnotil nesprávně, nebo z ní vyvodil nesprávné závěry. Přitom nepochybil, pokud při jejich vyhodnocení dospěl k závěru, že obžalovaný svým jednáním naplnil skutkovou podstatu přečinu neposkytnutí pomoci podle § 150 odst. 1 tr. zákoníku.
8. Pokud jde o obhajobu obžalovaného, ta byla ve věci vyvrácena svědeckými výpověďmi [REDAKCE] a [REDAKCE]. Ačkoliv obžalovaný tvrdí, že odešel na 2 hodiny na nákup a po příchodu zpět našel matku na zemi, přičemž byla oblečena do pyžama a kalhot, je tato obhajoba vyvrácena svědky [REDAKCE] a [REDAKCE], kteří jednoznačně uvedli, že matka ležela na podlaze nahá, odkrytá s hlavou vyvrácenou vzad. Přitom naříkala a měla velkou žízeň. Oba svědci rovněž vyvrátili tvrzení obžalovaného o tom, že v bytě bylo dostatečně zatopeno. Dle závěrů znalců MUDr. Pohlové Kučerové, Ph.D., a MUDr. Zátopkové bylo možné smrti poškozené hypoteticky zabránit, pokud by poškozené byla

poranění poškozené v podobě tupého úrazu pravé horní končetiny se vznikem zlomeniny pravé pažní kosti (vzniklé nejpravděpodobněji mechanismem pádu na pravou paži či pravé rameno) utrpěla poškozená v blíže neurčené době před smrtí, nejpravděpodobněji v širším intervalu 2 až 3 dnů před smrtí. Tento závěr vyvrací obhajobu obžalovaného o tom, že se o matku staral a byl mimo byt nejdéle 2 hodiny. Dle znalců byla poškozená dále v určitém časovém úseku před smrtí vystavena působení nízkých okolních teplot, což vedlo k celkovému podchlazení jejího organismu a současně bylo z pitevního nálezu dovozeno, že poškozená strávila určitý blíže neurčený časový úsek ležící na pevné podložce v poloze na zádech, což vedlo ke vzniku vícečetných proleženin v zadních partiích těla. I to svědčí o nepravdivosti obhajoby obžalovaného.

9. Případné okamžité zavolání lékařské pomoci ihned poté, co poškozená utrpěla tupý úraz pravé horní končetiny, by s velkou pravděpodobností předešlo celkovému podchlazení [REDAKCE] a vzniku proleženin a mohlo tak částečně zabránit výraznému celkovému zhoršení jejího stavu.
10. Tvzení obžalovaného o tom, že nebyl opilý, je vyvráceno důkazy listinnými v podobě dechových zkoušek.
11. Poškozená (osoba ve věku [REDAKCE] let, navíc matka obžalovaného) tak byla po pádu v nebezpečí smrti a jevila známky vážné poruchy zdraví (zlomenina pažní kosti, nemožnost pohybu, podchlazení, žízeň) a obžalovaný, ač tak mohl učinit bez nebezpečí pro sebe nebo jiného, jí v tomto stavu neposkytl potřebnou pomoc. Shodně s okresním soudem tak i krajský soud dospěl k závěru, že vina obžalovaného je prokázána bez důvodných pochybností. Krajský soud se ztotožnil i s dovozenou právní kvalifikací. Jednání obžalovaného bylo současně tak intenzivní, že byla splněna tzv. podmínka „ultima ratio“ a vůči obžalovanému je třeba s ohledem na společenskou škodlivost jeho jednání uplatnit trestní odpovědnost a trestněprávní důsledky s ní spojené, neboť zde nepostačuje uplatnění odpovědnosti podle jiného právního předpisu (§ 12 odst. 2 tr. zákoníku).
12. Rovněž trest, který byl obžalovanému uložen okresním soudem, je v souladu se zákonem. S přihlédnutím ke konkrétním okolnostem případu i k osobě obžalovaného uložený trest nelze považovat za postih, který je ve zřejmém nepoměru k povaze a závažnosti trestného činu nebo k poměrům pachatele, anebo že by uložený druh trestu byl ve zřejmém rozporu s jeho účelem. Okresní soud při ukládání trestu respektoval hlediska uvedená v ust. § 38 a § 39 trestního zákoníku, tj. že při stanovení druhu trestu a jeho výměry je třeba mj. přihlédnout k povaze a závažnosti spáchaného trestného činu, k osobním, rodinným, majetkovým a jiným poměrům pachatele a k jeho dosavadnímu způsobu života a k možnosti jeho nápravy. Dospěl poté ke správnému závěru, že na obžalovaného je třeba působit uvedeným trestem. Pokud byl obžalovaný ohrožen trestem v sazbě do 2 let. Okresní soud zhodnotil absenci polehčujících okolností, stejně jako okolnosti přitěžující v podobě dřívější trestné činnosti, opakovaného postižení pro přestupky a opakované páchaní protiprávního jednání různého druhu pod vlivem alkoholu. Přehlédnout nelze ani vzniklý následek v podobě smrti poškozené, ač tato nenastala převážně vlivem jednání obžalovaného, nicméně za určitých podmínek jí bylo možné při poskytnutí včasné pomoci zabránit. Trest uložený na samé horní hranici zákonné trestní sazby tak není s ohledem na vše uvedené považovat za nepřiměřený. Okresní soud dostatečně jeho vyměření zdůvodnil. Zařazení do věznice s ostrahou potom odpovídá § 56 odst. 2 písm. a) tr. zákoníku, když pro případné zařazení do věznice se zvýšenou ostrahou nebyly shledány žádné důvody.
13. Pochybení nebylo shledáno ani ve výroku, kterým okresní soud uložil obžalovanému ochranné protialkoholní léčení v ústavní formě, neboť jeho uložení je odůvodněno závěry

znaleckého zkoumání znalkyně MUDr. Ernestové. Dříve uložené ambulantní ochranné léčení obžalovaný nerespektuje, k abstinenci nevede a uložení léčení ústavního vyžaduje ochrana společnosti.

14. Vzhledem k tomu, že napadený rozsudek je správný a v souladu se zákonem ve všech výrocích, bylo podané odvolání jako nedůvodné podle § 256 tr. řádu zamítnuto.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí **není** další řádný opravný prostředek přípustný.

Nejvyšší státní zástupce a obviněný však mohou proti tomuto rozhodnutí podat dovolání. Obviněný může dovolání podat pouze prostřednictvím obhájce. Podání obviněného, které nebylo učiněno prostřednictvím obhájce, se nepovažuje za dovolání, byť bylo takto označeno.

Dovolání se podává u okresního soudu, který rozhodl ve věci v prvním stupni, a to do dvou měsíců od doručení rozhodnutí, proti kterému dovolání směřuje. Navrácení lhůty k podání dovolání není přípustné. Dovolání jen proti důvodům rozhodnutí není přípustné.

O dovolání rozhoduje Nejvyšší soud České republiky v Brně.

V dovolání musí být vedle obecných náležitostí podání (§ 59 odst. 3 tr. řádu) uvedeno, proti kterému rozhodnutí směřuje, který výrok, v jakém rozsahu i z jakých důvodů napadá a čeho se dovolatel domáhá, včetně konkrétního návrhu na rozhodnutí dovolacího soudu s odkazem na zákonné ustanovení § 265b odst. 1) písm. a) až l) nebo § 265b) odst. 2) tr. řádu, o které se dovolání opírá. Nejvyšší státní zástupce je povinen v dovolání uvést, zda je podává ve prospěch nebo v neprospěch obviněného.

Rozsah, v němž je rozhodnutí dovoláním napadáno, a důvody dovolání lze měnit jen po dobu trvání lhůty k podání dovolání.

Hradec Králové 15. března 2022

JUDr. Jiří Mádr v. r.
předseda senátu

Zpracoval
JUDr. Petr Vaněček, Ph.D.